

1992

Det går inte att avveckla KA 4

Med oförändrade försvarsanslag rekommenderar överbefälhavaren, ÖB, bland annat att Älvsborgs kustartilleriregemente KA 4 i Göteborg skall avvecklas. Kvar blir då kustartilleriregementen i Vaxholm, Karlskrona och Fårösund på Gotland. Detta förslag är förvånande mot bakgrund av den redan mycket stora obalansen i fördelningen av marina förband mellan Östersjön och Västerhavet.

Om ÖB:s förslag skulle genomföras ökar obalansen ytterligare. ÖB:s förslag är också förvånande mot bakgrund av de krav som regeringen i sina anvisningar ställer på försvarsmakten och som bland annat innebär att

- ett angrepp ska kunna mötas **varifrån det än kommer**
- förmågan att möta strategiskt överfall ska vara betryggande
- om angreppet sker över hav ska angriparen förhindras få fast fot på svensk mark.

Dessutom har ÖB förordat en försvarsmakt som bland annat kan klara neutralitetsförsvar till sjöss och skydd av sjötransporter längs kusten.

Västkusten ligger i hjärtat av Östersjöutloppen. Dessas strategiska betydelse är tidlös och växande. Sveriges maritima intressen — som måste kopplas till behovet av marina stridskrafter — har sin tyngdpunkt på västkusten.

Under de senaste världskrigen har behovet av svenskt försvar starkast kommit till uttryck på västkusten.

Dålig ekonomi

När ÖB för' eslår att utbildningsförbandet KA 4 skall avvecklas så innebär detta med stor sannolikhet att det inte dröjer länge förrän krigsförbandet Göteborgsbrigaden följer efter. Det är också dålig ekonomi att utbilda västkustbor för krigsuppgifter i en annan del av landet. De två centrala skolorna, Marinens sjukvårdsskola och Kustartilleriets radarskola, som tillsammans med Västra Värnpliktskontoret skapar ett tillräckligt produktionsunderlag är kostnadseffektiva skolor med mycket goda utbildningsbetingelser. Möjlighet finns dessutom att utbilda hela den amfibiebataljon som avses för Västkusten vid MKV, vilket ökar volymen.

Om KA 4 läggs ner blir det inte möjligt att i längden vidmakthålla ett effektivt marinkommando.

ÖB föreslår redan i alternativ B, som innebär något ökande försvarsanslag, att Västra militärområdet läggs samman med det södra. Om detta sker bör enligt min mening övervägas att återgå till militärkommandomodellen på västkusten i analogi med ledningen på Gotland.

En förstärkning och utveckling av marinkommandot syns då mer motiverad än den urholkning som avveckling av KA 4 skulle innebära.

Marinens helikopterförband på Säve är också i fara. Här finns i det "ettåriga försvarsbeslut", som nyligen fattades, en skrivning om att investeringar ej skall göras på Säve i avvaktan på beslut om marinens helikopterorganisation. I riksdagsdebatten pläderade emellertid flera partier för ett bibehållande av helikopterförbandet på Säve. Förutom

dess uppenbara betydelse för försvaret av västkusten är naturligtvis sambruksmöjligheterna i form av sjöräddning och ambulansflygningar viktiga i fredssamhällets tjänst.

Säkerhetspolitiken är den första försvarslinjen. Om den skall fungera, så måste totalförsvaret utformas så att det kan göras troligt att ett angrepp ska kunna mötas varifrån det än kommer. Med

dagens fördelning av marina stridskrafter ifrågasätts trovärdigheten. Om ÖB:s förslag att avveckla KA 4 med åtföljande konsekvenser genomförs finns det ingen trovärdighet. Då saboteras säkerhetspolitiken och risken ökar för att vi dras in i krig. Och det var för att undvika det som vi höll oss med ett försvar. Dock ej på västkusten.

Svenskt territorium börjar 12 nautiska mil utanför Strömstad — inte i Öresund. Vi har folkrättsliga förpliktelser, som kräver ingripanderesurser, redan i fredstid på västkusten.

Jag stöder ÖB:s plädery för ett effektivt svenskt försvar i en tid som präglas av oförutsebarhet. Men om det efterlängttade försvarsbeslutet inte skulle ge mera pengar så kan jag inte dela ÖB:s uppfattning att det marina försvaret på västkusten — med rådande säkerhetspolitik — ytterligare skulle försvagas.

Bertil Daggfeldt

Artikelförfattaren är kommendör

**1 gr och chef för Väst kustens marin-
kommando**